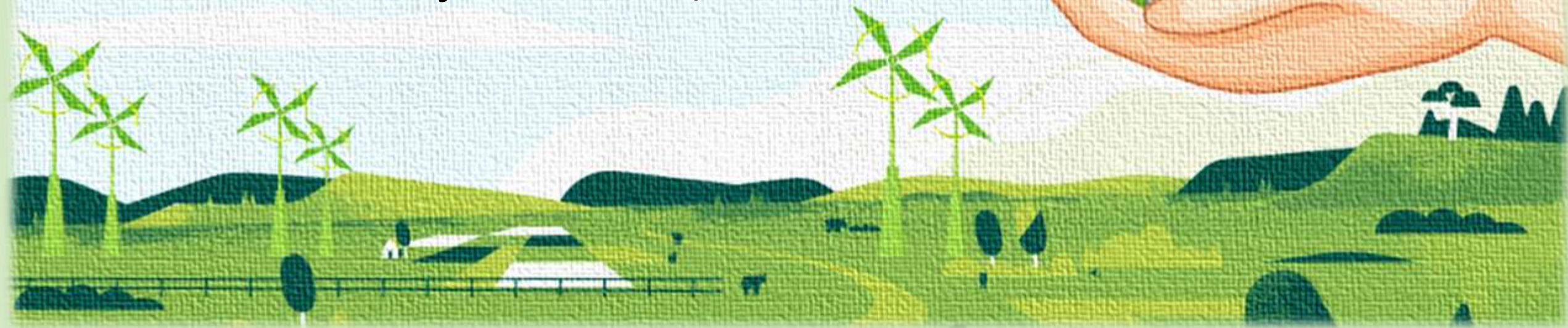

OD IDEJE DO MAKETE – spoznavamo obnovljive vire električne energije

**Simona Žiberna, OŠ Bršljin
Kostanjevica na Krki, 30. 5. 2026**

1. IZHODIŠČA IN CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA:

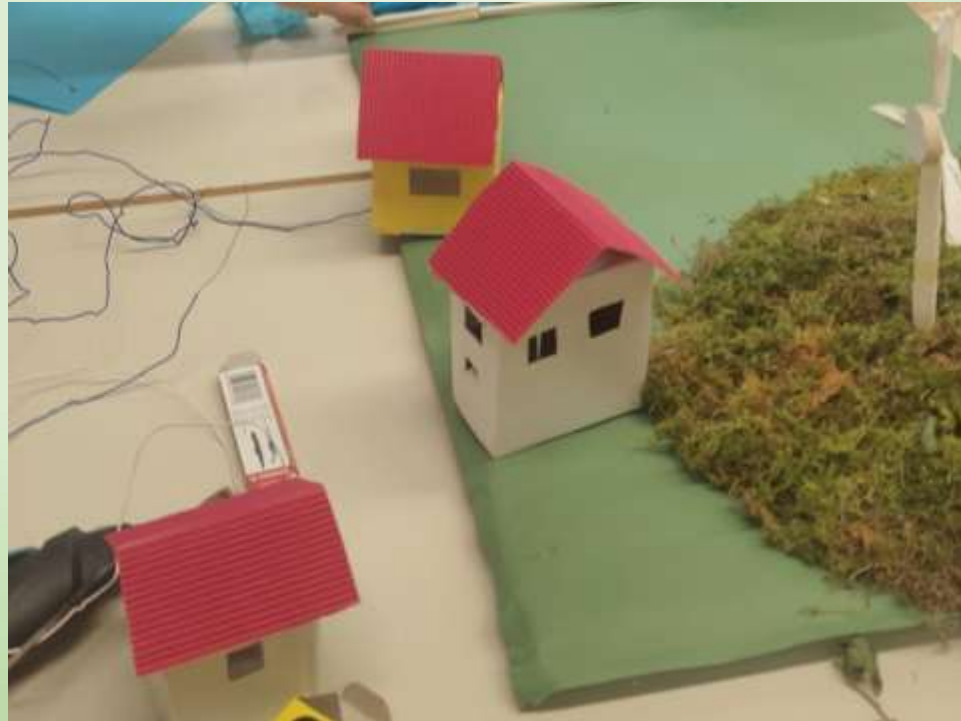
- raziskovanje alternativnih virov,
- ozaveščanje o aktualni okoljski problematiki,
- odgovorna poraba in proizvodnja energije,
- spodbujanje trajnostnega mišljenja.

1.1 Izhodišča in cilji:

- viri električne energije,
- električni krog,
- nevarnosti,
- prevodniki in izolatorji,
- porabniki električne energije,

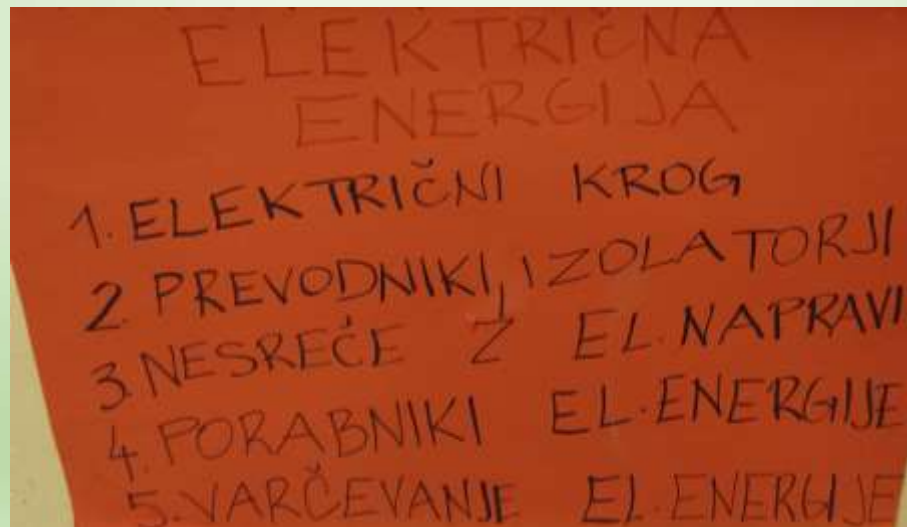
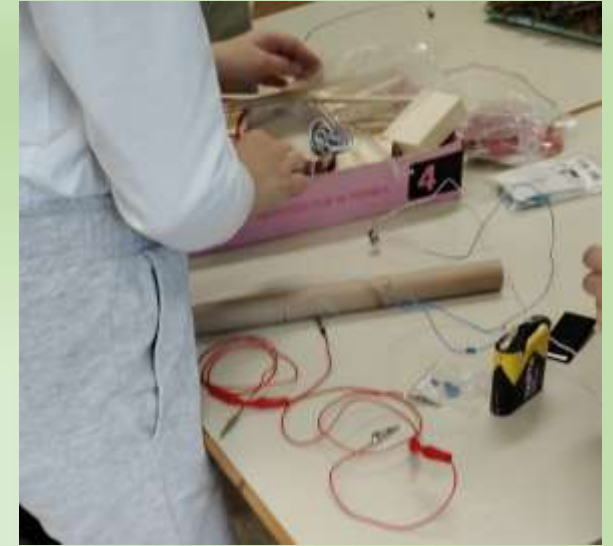

- varčevanje električne energije,
- povezovanje teoretičnega znanja z izdelavo makete,
- aktivno sodelovanje,
- projektno delo,
- kritično mišljenje,
- ustvarjalnost.

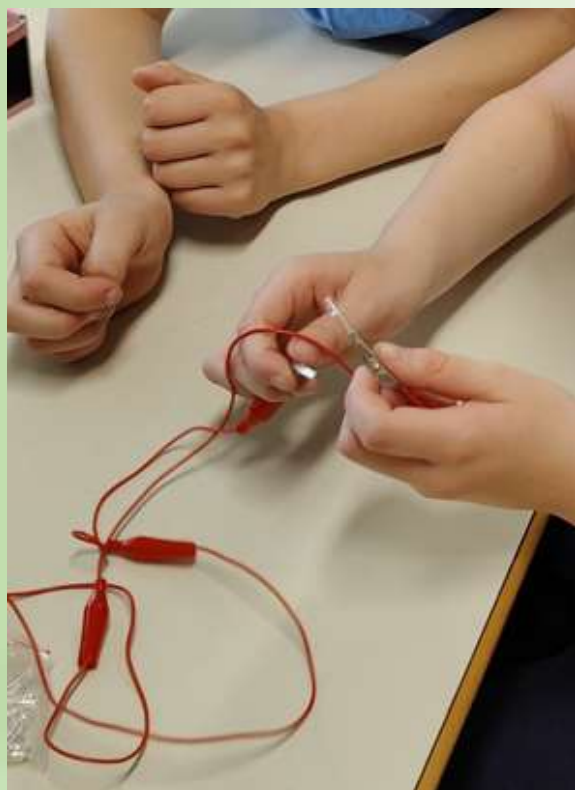
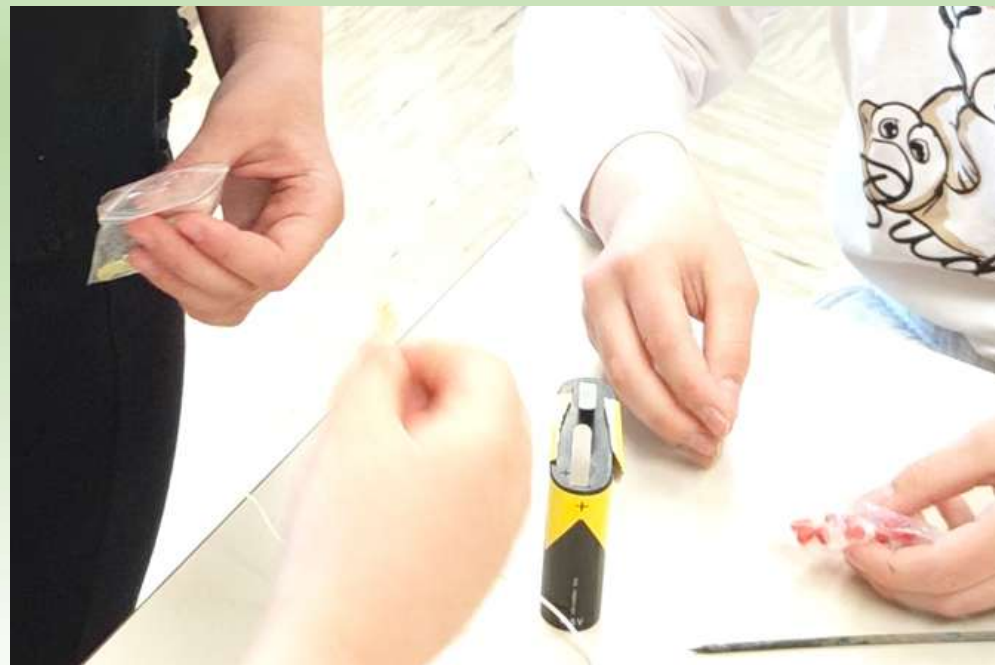

2. OPIS IN POTEK DEJAVNOSTI:

- pouk naravoslovja in tehnike v 4. razredu,
- priklic predznanja: metoda možganske nevihte,
- vrste elektrarn in viri (obnovljivi, neobnovljivi),
- seznanitev s problemom: pridobivanje in shranjevanje el. energije,
- izvedba dneva dejavnosti (tehniški dan),

- električni krog,
- prevodniki, izolatorji, porabniki,

5. V krog vstavite predmete in izpolnite zadnja stolpca.

PREDMET	SNOV IZ KATERE JE PREDMET	NAŠA NAPOVED: Ali bo žarnica zasvetila? DA / NE	NAŠA UGOTOVITEV	
			SVETI	NE SVETI
RADIRKA				
SPONKA ZA PAPIR				
PLUTOVINAST ZAMAŠEK				
VEZALKA				
ŠKARJE				
LESENA DESKA				
GEOTRIKOTNIK				

- varčevanje električne energije,
- nevarnosti električne energije (članki),

Slike prikazujejo nevarno ravnanje oseb ob stiku z električno energijo. Za vsako osebo zapiši, kako bi bilo potrebno varno ukrepati oziroma ravnati.

Komaj 16 let staro dekle je v italijanskem kraju Montefalcione umrlo med kopanjem v strašni nesreči leta 2023. Kot poročajo tuji mediji, se je **Maria Antonietta Cutillo** namakala v kadi in se medtem brezbrizno pogovarjala s kolegico po mobilnem telefonu, ko ji je ta zdrsnil iz rok in padel v kad, polno vode.

Vir: Slovenske novice, 5.05.2023 (<https://www.slovenskenovice.si/kronika/na-tujem/manja-16-umrla-med-kopanjem-kriv-je-bil-mobilni-telefon/>)

a) Dekličino ravnanje je bilo ob stiku z električno energijo življenjsko nevarno. Kako bi bilo potrebno varno ukrepati v tem primeru.

b) Kaj je bil po tvojem mnenju glavni razlog, da je deklica med namakanjem v kadi umrla zaradi električnega udara?

Deklica preživel električni udar

Stala je ob ploščadi za avtomobilčke

Hčerka slovenskih zakoncev z Bleda je v sredo zvečer preživela električni udar v zabaviščnem parku v Poreču pri Šibeniku.

Nesreča se je zgodila v zabaviščnem parku v Poreču pri Šibeniku. Foto: MMC RTV SLO

Nesreča se je zgodila, ko se je deklica, ki je z nogami, medtem zaradi dežja, stala na kovinski stazi ob ploščadi za električne avtomobilčke, prišla za ograjo in tako sklenila električni krog.

Močan udarec je ergal deklico na tla, kjer je obkličala v nezavesti. Njen oče se je znešel in ji začel masirati arce ter dajati umetno dihanje. Pomagali so tudi zaposleni v zabaviščnem parku, zelo hitro pa so prispeli tudi zdravniki, ki so deklico odpeljali v šibeniško bolnišnico.

Po poročanju junjanskega lista je edinstveno starje deklice stabilna. Podoben, a lažji udar elektrike, naj bi doživel tudi neki fant.

V Kinšasi po padcu visokonapetostnega kabla umrlo 26 ljudi

V DR Kongo slabo vzdrževana električna infrastruktura

V prestolnici Demokratične republike Kongo Kinšasa je umrlo najmanj 26 ljudi, ko je nedozorni visokonapetostni kabel padel v odtočni jarek na tržnici in povzročil električni udar.

Tržnica Matabi-Kibala je v zahodnem delu Kinšase. Foto: Reuters

"Kabel se je pretrgal in del, ki je bil pod napetostjo, je padel v jarek, ki je bil po jutranjem dežju napolnjen z vodo. Do zdaj je zaradi električnega udara umrlo 26 ljudi," je za francosko tiskovno agencijo AFP povedal tiskovni predstavnik vlade okrožja Kinšasa Charles Mbutamuntu.

Po navedbah nacionalne elektroenergetske družbe je strela udarila v del kabla, zaradi česar se je ta strgal in padel na tla, medtem poroča britanski BBC. Družba je družinam žrtev izrekla sožalje.

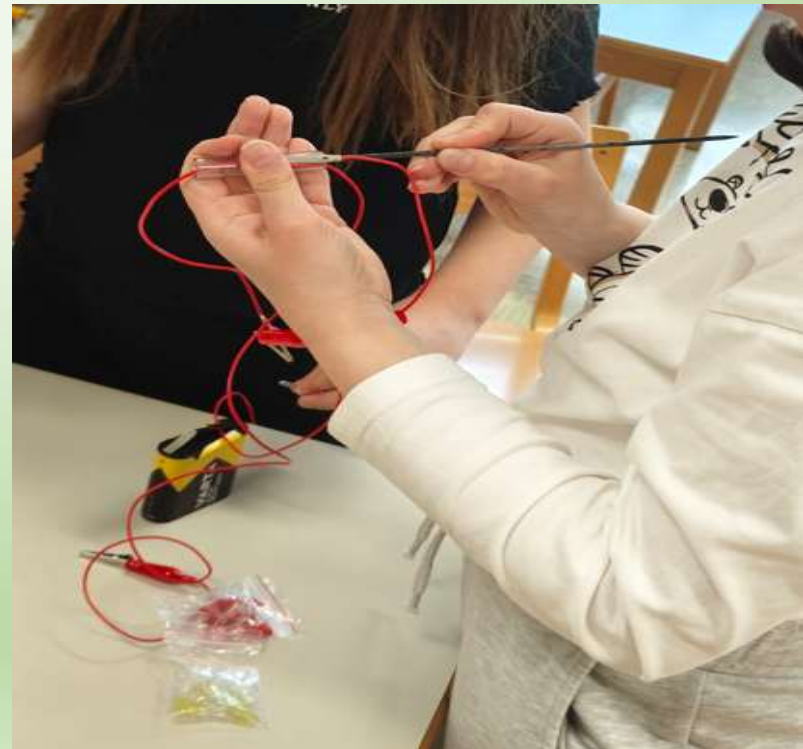
- dodatni pouk; izdelava makete - ideja, skica, načrt,
- razporeditev del,
- naravni in odpadni materiali,

- usklajevanje mnenj in idej,

- preizkušanje delovanja,

- predlaganje izboljšav makete Pot energije.

4. POSEBNOSTI IN ZANIMIVOSTI, PRIPOROČILA:

- motiviranost učencev,
- vzpodbujanje ustvarjalnosti,
- sodelovanje,
- kritično mišljenje,
- aktivna vloga,
- reševanje tehničnih težav med izdelavo makete,
- povezava teoretičnega in praktičnega znanja.

5. ZAKLJUČEK:

- poglobljeno razumevanje električne energije,
- razvijanje tehničnega znanja in odgovornosti,
- obnovljivi viri,
- neustrezna moč virov (solarni moduli),
- shranjevanja energije,
- testiranje in kombiniranje različnih porabnikov in virov energije,
- raziskovanje načinov shranjevanja pridobljene električne energije,

- samozavest,
- potrpežljivost,
- vztrajnost,
- pomen varčne rabe energije,
- ravnanje z električno energijo,
- trajnostni način življenja,
- sodelovanje v skupini pri reševanju kompleksnih problemov.

6. VIRI IN LITERATURA:

- O naravi učenja. Dostopno na: <http://www.zrss.si/pdf/o-naravi-ucenja.pdf>, preneseno dne: 7. 4. 2026
- Pečjak, V. in Štukelj, M. (2013). *Ustvarjam, torej sem*. Celovec: Mohorjeva založba.
- Učni načrt. Program osnovna šola. Naravoslovje in tehnika. (2011). Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo.
- <https://www.rtv slo.si/svet/afrika/v-kinsasi-po-padcu-visokonapetostnega-kabla-umrlo-26-ljudi/611021>, preneseno dne: 10. 3. 2026
- <https://www.rtv slo.si/crna-kronika/deklica-prezivila-elektricni-udar/90641>, preneseno dne: 10. 3. 2026
- https://www.canva.com/design/DAHJwR0P--w/h_Mx-L3P-dINlu42CilomQ/edit, preneseno dne: 17. 5. 2026
- Vir slik: osebni arhiv

HVALA ZA POZORNOST

